

**КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
ОВЛАШЋЕНИ РЕВИЗОР
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: НОВЕМБАР 2022. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 12:
НАПРЕДНО ФИНАНСИЈСКО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

I - ЕСЕЈИ

Есеј број 1 – Рачуноводство пореза на добит (20 бодова)

- a) Дефинишите сталне и привремене пореске разлике, према МРС 12 – Порез на добит **(5 бодова)**
- b) Објасните "интегрисани модел" извјештавања о ефектима пореза на добит у финансијском извјештају пореског обвезника **(5 бодова)**
- c) Објасните "модел одложених пореза" као модел извјештавања о ефектима пореза на добит у финансијском извјештају пореског обвезника **(5 бодова)**
- d) Објасните околности у којима настају одложена пореска средства **(5 бодова)**

Одговори:

Есеј број 2 – Рачуноводство некретнина

- a) Зависно од њихове намјене и статуса рачуноводствени третман некретнина регулише више МСФИ-ија. Наведите их и кратко опишите за које је намјене/статус некретнина мјеродаван поједини МСФИ / МРС.
(10 бодова)
- b) Наведите у којим се случајевима, зависно од намјене односно моделу вредновања некретнина, врши обрачун њихове амортизације а у којим случајевима се амортизација не обрачунава.
(5 бодова)
- c) Опишите како се (према мјеродавним МСФИ-ијима) признају приходи / добици односно расходи / губици од продаје некретнина које су у власништву субјекта
(5 бодова)

Одговори:

II - ЗАДАЦИ

Задатак број 1 (20 бодова)

У циљу остваривања утицаја на пословну политику предузећа „Омега“, предузеће „Делта“ је купило 25% обичних акција предузећа „Омега“ за 200.000 КМ. Брокерска провизија је плаћена у висини од 0,5% берзанске вриједности купљених акција док је упис у централни регистар коштао 2.000 КМ. У моменту куповине акција, сопствени капитал предузећа „Омега“ је био како слиједи:

- Акцијски капитал обичне акције (1.000 акција) – 600.000 КМ
- Законске резерве – 60.000 КМ
- Статутарне резерве – 40.000 КМ
- Ревалоризационе резерве – 100.000 КМ

На крају године, предузеће „Омега“ је остварило добитак од 150.000 КМ од чега је власницима обичних акција подјелена дивиденда у износу од 80.000 КМ док је остатак нераспоређен. На крају године извршена је и ревалоризација опреме и повећане су ревалоризационе резерве за 40.000 КМ Тренутна тржишна цијена акција предузећа „Омега“ износи 1.000 КМ по акцији.

Од вас се тражи да:

- a) Израчунате набавну вриједност учешћа (5 бодова)
- b) Израчунате накнадну вриједност примјеном:
 - a. equity методе (5 бодова)
 - b. фер вриједности (5 бодова)
 - c. набавне вриједности (5 бодова)

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 2

Друштво "X" купило је (30. 6. 2021. године) 7.000 обичних акција од укупно 10.000 емитованих обичних акција друштва "Y" за 150.000 н.ј.

Извјештај о финансијском положају (биланс стања) на дан куповине (30. 6. 2021.) за друштва "X" и "Y" изгледао је како слиједи:

Опис	"X" 30. 6. 2021 (Матица)	"Y" 30. 6. 2021.
1. Дуготрајна материјална имовина	200.000	200.000
2. Залихе	10.000	0
3. Активна временска разграничења	90.000	0
4. Потраживања од купаца	10.000	0
5. Жиро рачун	160.000	130.000
Укупно АКТИВА	470.000	330.000
1. Обичне акције	270.000	100.000
2. Ревалоризационе резерве	40.000	40.000
3. Задржана добит	90.000	85.000
4. Губитак текућег периода	0	30.000
5. Добављачи	70.000	135.000
Укупно ПАСИВА	470.000	330.000

На дан извјештавања (31.12.2021) Извјештај о финансијском положају (биланс стања) за друштва "X" и "Y" (по фер вриједности) изгледао је како слиједи:

Опис	"X" 31. 12. 2021 (Матица)	"Y" 31. 12. 2021.
1. Дуготрајна материјална имовина	200.000	200.000
2. Улагања у "Y"	150.000	0
3. Залихе	40.000	100.000
4. Активна временска разграничења	90.000	0
5. Потраживања од купаца	5.000	0
6. Жиро рачун	20.000	130.000
Укупно АКТИВА	505.000	430.000
1. Обичне акције	270.000	100.000
2. Ревалоризационе резерве	40.000	40.000
3. Задржана добит	60.000	85.000
4. Губитак текућег периода	0	20.000
5. Добављачи	135.000	225.000
Укупно ПАСИВА	505.000	430.000

На крају извјештајних периода познати су и следећи подаци:

- Друштво "X" (матица) продало је друштву "Y" робе "P" у вриједности 150.000. Друштво "Y" је дио тих залиха продало друштвима изван групе док је на залихама друштва "Y" на дан 31.12.2021. остало 100.000 робе купљене од друштва "X" (друштво „X“ продаје робу друштву „Y“ уз 25% разлике у цијени);
- Друштво "X" потражује 5.000 н.ј. од друштва "Y" за обављене услуге превоза.

Потребно је урадити сљедеће:

- a) Израчунати goodwill (3 бода)
- b) Прокњижити евиденцију улагања друштва „X“ у друштво "Y" на дан 30. 6. 2021. (2 бода)
- c) Направити консолидовани извјештај ГРУПЕ на дан стицања (30. 6. 2021.) (5 бодова)
- d) Направити консолидовану биланс стања ГРУПЕ на дан 31. 12 .2021. године (10 бодова)

Рјешење:

Задатак број 3.

Најмопримац је унајмио пословни простор у пословној згради најмодавца на период од 6 година. Најам је започео у 2019. години. По уговору о најму годишњи износ плаћања најма износи 100.000,00 КМ + ПДВ. Директни трошкови најма износе додатних 20.000,00 КМ + ПДВ. Прву рату најма и директне трошкове најма, најмодавац је платио унапријед а остале (годишње) рате плаћа на почетку сваке године. Према тржишним условима на дан обрачуна вриједности најма процијењено је да инкрементална стопа задуживања износи 4%.

Према свим наведеним условима из уговора о најму, дисконтне стопе (по годинама) и садашња вриједност обавезе по основи најма су:

Година	Плаћања најма (отплатне рате)	Дисконтна стопа	Садашња вриједност обавезе за плаћања најма
2020	100.000,00	0,9615385	96.153,85
2021	100.000,00	0,9245562	92.455,62
2022	100.000,00	0,8889964	88.899,64
2023	100.000,00	0,8548042	85.480,42
2024	100.000,00	0,8219271	82.192,71
Укупно	500.000,00		445.182,24

Потребно је:

- a) Израчунати вриједност имовине с правом кориштења коју најмопримац почетно признаје у билансу стања по садашњој вриједности минималних плаћања (4 бода)

- b) Приказати почетно књижење признавања имовине с правом кориштења код најмопримца (4 бода)
- c) Израчунати годишњи износ амортизације имовине с правом кориштења и годишњу стопу амортизације (2 бода)
- d) У сљедећој табели приказати обрачун отплатних рата (камата и обавеза по основи најма) по годинама (10 бодова)

Година	Обавезе према најму	Отплатне рате	Камате	Смањивање обавеза према најму
	$A = (A - Д)$	Б	$Ц = (A \times 4\%)$	$Д = (Б - Ц)$
2020				
2021				
2022				
2023				
2024				
Укупно	–			

Рјешење: